

בס"ד. ש"פ במדבר, מבה"ח סיון, ה'תשכ"ז

(הנחה בלתי מוגה)

איתא בזהר¹ תניא א"ר יוסי זימנא חדא הוי צריכא עלמא למטרא, אתו לקמי' דר"ש, וע"י שדרש להם בפסוק² הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, ירד מטר. ומבאר אדמו"ר מהר"ש בד"ה זה שאמרו לפני מאה שנה, בשנת תרכ"ז³ [ולהעיר, שאף שלא נתפרש בכותרת המאמר זמן אמירתו, הנה מתוכן המאמר אודות מעלת רשב"י, וממקומו בין המאמרים שלפניו ושלאתריו, ניכר, שאמירתו היתה בל"ג בעומר, יום הילולא של רשב"י⁴. וזהו גם שהתחלת המאמר היא: "בזהר כו", כי, הזהר הוא ספרו של רשב"י, חיבורא דילך דיפקון בי' מן גלותא ברחמים⁵], שהטעם שפעל ירידת גשמים ע"י אמירת תורה על פסוק זה דוקא, כי, פסוק זה מדבר מהטוב שע"י יחוד העליון דזו"ג, שזהו עצמו שרש ענין ונתתי גשמיכם בעתם⁶, היינו, שירד הגשם מן השמים והרוה את הארץ והולידה והצמיחה⁷ (גילוי כח האין סוף), שזהו תוכן הענין דיחוד זו"ג. וממשיך לבאר, שמצינו אצל כמה תנאים שפעלו ירידת גשמים ע"י ענין התפלה (ריבוי תפלה), וגם ע"י תענית, ועד שמצינו שהיו גוזרים י"ג תעניות⁸, והחידוש של רשב"י הוא שפעל ירידת גשמים ע"י אמירת תורה.

ב) ולהבין החידוש של רשב"י שפעל ירידת גשמים ע"י אמירת תורה, יש להקדים תחילה ביאור החילוק בין תפלה לתורה, כפי שמבאר במאמר⁹, שהתפלה היא מלמטה למעלה, והתורה היא מלמעלה למטה, שפי' מלמטה למעלה הוא לפי ערך הכנת כלי המקבל באתעדל"ע כן נמשך מלמעלה למטה באתעדל"ע, אבל תורה היא בחי' אתעדל"ע מצד עצמה, וכמ"ש בלקו"ת פ' ואתחנן בד"ה ואתחנן¹⁰, שהתורה היא בחי' אתעדל"ע מצד עצמה, מלמעלה למטה.

(5) רע"מ בוח"ג קכד, ב. הובא בתניא

אגה"ק רסכ"ו.

(6) לשון הכתוב — בחוקתי כו, ד.

(7) ע"פ ישעי' נה, יו"ד.

(8) ראה תענית פ"א מ"ו.

(9) סה"מ תרכ"ז ע' רצב.

(10) ב, סע"ג ואילך.

(1) ח"ג נט, ב.

(2) תהלים קלג, א.

(3) סה"מ תרכ"ז ע' רצא ואילך. וראה גם

המאמר דל"ג בעומר בהמשך והחרים תרל"א

פרקים מט"נב (סה"מ תרל"א ח"א ע' שיח

ואילך).

(4) ראה זח"ג רצו, ב. פרי עץ חיים שער

ספירת העומר פ"ז.

ובפרטיות יותר, הנה התורה היא דבר הוי' שנמשך למטה, ואין זה תלוי בעבודת האדם מלמטה למעלה. ובפרט ע"פ המבואר בלקו"ת¹¹ בפירוש במדבר סיני¹², שבחי' מדבר הוא מ"ש¹³ ומדברך נאווה, מלשון דיבור, והו"ע דיבור התורה שצריך להיות בתכלית הביטול¹⁴, וכמבואר במק"א¹⁵ בפירוש מדבר (מלשון דיבור) בתוספת מ', שהוא מאותיות האמנתיו שהן להקטין הענין, כלומר, שאין בזו בחי' דבור בפ"ע רק בחי' שכבר נדבר, והיינו¹⁶, שהדיבור הוא בחי' ביטול בדבר ה' המדבר בו, וכמ"ש¹⁷ תען לשוני אמרתך, שהתורה היא אמרתך, אלא שלשוני תען כעונה אחר האומר מה שהוא אומר, וע"ד שכינה מדברת מתוך גרונו של משה¹⁸. וזהו גם שהתורה נקראת לחם מן השמים¹⁹, והיינו, כמו המן שלא הי' תלוי בעבודת האדם בחרישה וזריעה וכל שאר המלאכות שתנא סידורא דפת נקט²⁰, להיותו לחם מן השמים שאינו תלוי בעבודת המטה, ולכן נמשך לכולם בשוה, ועד שאפילו כאשר וילקטו המרבה והממעט (יש שלקטו הרבה ויש שלקטו מעט), מ"מ, לא העדיף המרבה והממעט לא החסיר²¹, שהי' אצל כל בני' בשוה, ללא חילוקים [דמה שמצינו חילוקים הרי זה רק בעניני ההכנה, וכמו שהיו כאלו שבהם נאמר²² שטו העם ולקטו, שהיו צריכים לילך רחוק, וכיו"ב²³, אבל המן עצמו הי' אצל כולם בשוה, ללא חילוקים], אפילו בכמות, ועאכו"כ באיכות, ועד שאפילו אלו שאמרו ונפשנו קצה גו'²⁴, הנה גם אצלם הי' המן באופן שלא הי' בו פסולת כלל²⁵. ודוגמתו גם בתורה, שנקראת לחם מן השמים, שהו"ע הנמשך מלמעלה, שאינו תלוי בעבודת האדם למטה. משא"כ תפלה הו"ע העבודה מלמטה למעלה, וכידוע שהתפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה²⁶,

-
11 פרשתנו (במדבר) ב, ב. וראה גם שם	לקו"ת פרשתנו שם ז, ג.
ה, א.	19 ראה של"ה במסכת פסחים שלו קסה,
12 ריש פרשתנו.	ב.
13 שה"ש ד, ג.	20 שבת עד, ב.
14 ראה לקו"ת שם ד, א ואילך. וראה גם	21 בשלח טז, יז-יח (ובפרש"י).
סד"ה בחודש השלישי תרנ"ה (סה"מ תרנ"ה	22 בהעלותך יא, ח.
ע' צד).	23 ראה יומא עה, א.
15 תו"א יתרו סז, ד.	24 חוקת כא, ה.
16 תו"א שם, ב. וראה גם לקו"ת דרושי	25 ראה יומא שם, ב.
סוכות פא, ג-ד.	26 ויצא כח, יב. זהר ח"א רסו, ריש ע"ב.
17 תהלים קיט, קעב.	ח"ג שו, ריש ע"ב. תקו"ז תמ"ה (פג, א).
18 ראה זח"ג רלב, א (ברע"מ). ז, א.	וראה סה"מ תרנ"ה ע' רכב ואילך. תש"ח ע'
רסה, סע"א. שמו"ר פ"ג, טו. ויק"ר פ"ב, ג.	80 ואילך. ד"ה זה היום דש"פ נצבים תרצ"ד
מכילתא יתרו יח, יט. וראה תו"א שם סח, ג.	פ"ב (סה"מ קונטרסים ח"ב שיט, א).

שעל ידה מתעלה האדם בעבודתו מארצה — השמימה, והיינו, שהתחלת העבודה היא בדרגות תחתונות, ואח"כ מתעלה בעבודתו, ועד שמגיע השמימה. ובפרטיות יותר, הנה התחלת היום היא באמירת מודה אני, שהו"ע ההודאה בלבד, ללא הבנה והשגה, והיינו, שבנוגע להבנה והשגה הרי זה עדיין באופן שלא פגע ולא נגע²⁷, ועד"ז באמירת הודו להוי"ע²⁸ שבהתחלת התפלה, שגם זה הו"ע של הודאה ללא הבנה והשגה, דאף שבינתיים נתעלה ממעמדו ומצבו בעת אמירת מודה אני, ובפרט באמרו קראו בשמו²⁹, הרי עדיין אין אצלו הבנה והשגה לאמיתתה. ואח"כ מתעלה יותר כו' ובא לעבודה דשמע ישראל כו', ועד שמגיע לתכלית העילוי בתפלת שמו"ע, כעבדא קמי מרי³⁰, שכל זה הו"ע התלוי בעבודת האדם מלמטה למעלה.

ומבאר במאמר³¹, שכמו ההפרש שבין תפלה לתורה, כמו"כ הוא ההפרש בין תפלה לברכה ג"כ, כי, תפלה היא מלמטה למעלה, וברכה היא מלמעלה למטה, שהתפלה היא מלמטה למעלה, שהוא עצמו הוא למטה, רק שע"י אתעדל"ת מעורר יהי רצון, שהמתפלל עצמו למטה, ומתחנן ומבקש שיומשך לו רצון מלמעלה (שזהו"ע בקשת צרכיו שבתפלה). אבל הברכה היא מלמעלה למטה, ע"ד ברכת כהנים שאומרים יברכך הוי"ע³², שהוא קצת לשון ציווי [ולהעיר, שברוב המאמרים שבהם נתבאר ענין זה לא נאמר "שהוא קצת לשון ציווי"], והיינו, להיותו בבחי' נעלית יותר, לכן מצוה על הכלים והאורות יברכך כו'. ומזה מובן גם שבענין התפלה שמלמטה למעלה נוגע מעמדו ומצבו של המתפלל, משא"כ בענין הברכה לא נוגע מעמדו ומצבו של המתברך, להיותה המשכה מלמעלה למטה.

והנה ירידת גשמים הו"ע הבא מלמטה למעלה ע"י עבודת האדם, וכמארז"ל³³ על הפסוק³⁴ יערוף כמטר לקחי, שברו בריות ערפן מיד מטר יורד, ולא כמו טל שנמשך גם ללא העבודה למטה, וכמארז"ל³⁵ טל לא מיעצר. ועפ"ז מובן, שכאשר צריכים לפעול ענין ירידת גשמים שבא ע"י עבודת האדם, הנה ע"פ רוב, דהתורה על הרוב תדבר³⁶, הרי זה דוקא ע"י תפלה, שענינה הוא עבודה מלמטה למעלה, באופן של זיכוך

(32) נשא ו, כד.

(33) ב"ר פי"ג, יד.

(34) האזינו לב, ב.

(35) תענית ג, א.

(36) ראה מורה נבוכים ח"ג פל"ד.

(27) ראה גם אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ

חי"ד ס"ע שצט. סה"ש תש"ו ע' 24. וש"נ.

(28) דברי הימים-א טז, ח.

(29) ראה גם המשך תער"ב ח"א ע' תריט.

(30) ראה שבת יו"ד, א.

(31) סה"מ תרכ"ז ע' חצר.

התחתון דוקא, שעל זה צריך השתדלות ויגיעה כו'. וכידוע³⁷ המשל בנוגע לאופן החיבור בין שני בני אדם שאחד עומד בהר ואחד עומד בבקעה, אם ע"י ירידת העליון אל התחתון או ע"י עליית התחתון אל העליון, שכאשר התחתון צריך לעלות אל העליון, הרי זה ע"י השתדלות וריבוי יגיעה מצד התחתון לבטל את כל המניעות והעיכובים כו' שישנם בעלי מלמטה למעלה, משא"כ בירידת העליון אין שום מניעה³⁸. ועפ"ז מובן החידוש של רשב"י, שפעל ירידת גשמים לא ע"י תפלה שהיא מלמטה למעלה, אלא ע"י תורה שהיא מלמעלה למטה, והיינו, שאע"פ שהמטה לא נזדכך עדיין, מ"מ, נפעלה המשכת הגשמים עד למטה בעוה"ז.

ג) **וממשיך** במאמר³⁹, שהטעם שענין ירידת גשמים ע"י אמירת תורה ה' ע"י רשב"י דוקא, הוא, לפי שעסקו בתורה ה' באופן שחיבר סתים וגליא⁴⁰. והענין בזה, דהנה, אע"פ שהיו עוד כו"כ תנאים גדולים, ובפרט רבי עקיבא שה' רבו של רשב"י, וכפי שאמר לתלמידיו שנו מדותי שמדותי תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע⁴¹, ועאכו"כ ר"א הגדול שה' רבו של ר"ע, ולמדו גם פנימיות התורה, וכפי שמצינו⁴² שכאשר ר"ע שמע סודות התורה בשיר השירים זלגו עיניו דמעות, וידוע⁴³ שענין הדמעות הוא ממותרי מוחין, שזהו מצד גודל הגילוי יותר ממה שהמוח יכול לסבול כו', אבל אעפ"כ, לא ה' אצלם לימוד פנימיות התורה בגילוי, מצד ההגבלה שאין דורשין במעשה מרכבה כו'⁴⁴, משא"כ אצל רשב"י ה' לימוד פנימיות התורה בגילוי [וואף שגם אצל רשב"י היו הגבלות, שלמד רק עם החברייא, ואמר שר' אבא יכתוב וכו' ושאר חברייא ירחשון בלבייהו⁴⁵, הרי עצם הלימוד עם החברייא, שהיו יותר משלשה (שבעה או עשרה)⁴⁶], הרי זה כבר באופן של גילוי, ועוד זאת, שחיבר פנימיות התורה עם גליא דתורה, ובאופן שנמשך וחדר גם בעולם. ולכן ה' בכחו לפעול ירידת גשמים בעולם ע"י אמירת תורה, מלמעלה למטה, דאף שהעולם לא נזדכך עדיין, מ"מ, נמשך בו ענין הגשמים מלמעלה.

37) ראה לקו"ת פ' ראה כו, א. כז, ד.
 ובכ"מ.
 38) ראה גם המשך והחרים תרל"א פנ"ב.
 39) סה"מ תרכ"ז ע' רצט.
 40) ושם: שהם ב' הבחי' שבמוצע
 דתורה, עיי"ש בארוכה.
 41) גיטין סז, א.
 42) זח"א צח, ב.
 43) ראה תו"א וישלח כו, א. מג"א צו, ג.
 וראה סה"מ ה'ש"ת ע' 145.
 44) משנה חגיגה יא, ב.
 45) אדרא זוטא בוח"ג רפז, ב.
 46) ראה אדרא רבא בוח"ג קזו, ב. אדרא
 זוטא שם.

ויש להוסיף בגודל החידוש של פעולת רשב"י בעולם באופן דמלמעלה למטה, שנוסף לכך שהעולם לא נודרך עדיין, הנה גם ענינו של רשב"י עצמו לא נמשך בגילוי בעולם, כמובן ממ"ש בירושלמי⁴⁷ שכאשר ר"ע סמך את ר"מ ור"ש, אמר, ישב ר"מ תחילה, באמרו לרשב"י דייך שאני ובוראך מכירין כוחך, והיינו, שאין זה בגילוי בעולם, ומ"מ, פעל רשב"י בעולם באופן דמלמעלה למטה.

(ד) **וממשיך** במאמר³⁹ לבאר ענין העלאת מ"ן של החברייא ששיבחו אותו בעסק תורתו (וכמו מאן פני האדון הוי'⁴⁸ דא רשב"י⁴⁹), שענין זה הי' בכדי להגבי' את נשמת רשב"י, דאף ששרשו הי' מבחי' שם מ"ה, הרי גם בחי' כח מ"ה, חכמה עילאה, היא באין ערוך לאוא"ס, כידוע בענין החכמה מאין תמצא⁵⁰, שהתהוות החכמה מבחי' אין היא ע"ד מציאה כו'⁵¹, ולכן, ע"י השבחים ששיבחו את רשב"י בעסק תורתו, העלו אותו לקשרו באוא"ס ב"ה, שישרה בעסק תורתו בחי' הכתר (שמשם נמשך הביטול בדיבור התורה בבחי' תען לשוני אמרתך, לאמר מה שכבר נאמר (כנ"ל ס"ב), שזהו בחי' מדבר⁵²). וזהו גם מה שמצינו שר' יהודה הוה קארי לי' שבת⁵³, והיינו, כי כמו בשבת יש מה שמקדשא וקיימא⁵⁴, ויש מה שמוסיפין ע"י העבודה, כמ"ש⁵⁵ ושמרו בנ"י את השבת לעשות את השבת, כמו"כ החברייא ע"י ההילול והשבח פעלו יתרון ברשב"י בעסק תורתו. [ולהעיר גם מהשייכות דתורה לשבת, כמארז"ל⁵⁶ דלכו"ע בשבת ניתנה תורה לישראל, וגם בתורה מצינו שנוסף על מעלתה מצד עצמה, שהיא דבר הוי' כו', הנה ישראל ע"י עבודתם פועלים עילוי בתורה, כפי שמצינו בדוד שהי' מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה⁵⁷, והיינו ע"י לימוד התורה לשמה, לשם התורה, להמשיך תוספת אור בתורה⁵⁸, וכן ע"י ברכת התורה, שמורה על הרגש חביבות ומעלת התורה, כמבואר בתלמידי רבינו יונה⁵⁹]. ומוסיף במאמר⁶⁰, שזהו גם ע"ד מתלמידי יותר

47 (סנהדרין פ"א ה"ב).	44 (ביצה יז, א).
48 (תשא לד, כד).	45 (תשא לא, טז).
49 (זח"ב לח, א. וראה גם המשך והחרים שם).	46 (שבת פו, ב).
50 (איוב כח, יב).	47 (ראה זח"ג רכב, ב (ברע"מ). ספר הבהיר (סנ"ח) סקצ"ו ובאור הבהיר. לקו"ת שלח מז, ג. שם נא, א).
51 (ראה תו"א מגילת אסתר צ, ב. לקו"ת פ' ראה כו, ד. ובכ"מ).	48 (ראה לקו"ת ויקרא ה, א).
52 (ראה הוספות לתו"א יתרו קט, א).	49 (הובא בר"ן נדרים פא, א).
53 (זח"ג קמר, ב).	50 (סה"מ תרכ"ז ע' ש).

מכולן⁶¹, וכידוע שבמקום שיש משפיע ומקבל נשפע תוספת וריבוי שפע⁶². ובפרטיות יותר, הנה מלבד תוספת ההשפעה שנעשית מצד כללות החיבור דמשפיע ומקבל, ניתוסף עוד יותר ע"י אמירת השבחים, שע"ז מעוררים כחות נעלמים, ועד שמגיעים בהעצם, וע"ד הענין דקריאת השם שע"ז נפנה בכל עצמותו⁶³. ועפ"ז יובן שגם מעלת רשב"י שבעסק תורתו יוכל להוריד גשמים, וזהו בצירוף תלמידיו, הן ע"ז שמקבלים ממנו, והן ובעיקר ע"י אמירת השבחים כו'.

ה) **ויש** להוסיף, שאע"פ שההמשכה למטה ע"י אמירת תורה, ללא עבודת המטה, הו"ע נעלה שנתחדש ע"י רשב"י דוקא, וכמבואר במאמר⁶⁴, שעל זה הי' בקשת משה שיכניס הוא את בני לארץ, לפי שרצה להנחיל בהם הכח שיוכלו להמשיך ע"י התורה המשכת אוא"ס בבחי' אתעדל"ע מצד עצמה מלמעלה למטה (שזהו ואתחנן, מתנת חנם⁶⁵, שהו"ע בחי' אתעדל"ע שמצד עצמה⁶⁶), אבל לא פעל זה, אלא נאמר לו עלה ראש הפסגה ושא ענין וראה את הארץ⁶⁶, שע"י הראי' שראה את הארץ מרחוק המשיך בחי' זו עכ"פ ביחידי סגולה, כמו רשב"י וחבריו שתורתם אומנותם⁶⁷, שיוכלו להמשיך ע"י תורתם אתעדל"ע מצד עצמה מלמעלה למטה, שזהו גם ענין הראי' שמלמעלה למטה, אבל בנוגע לכל בני נאמר⁶⁸ ועתה ישראל שמע גו', שהו"ע ההבנה וההשגה בלבד (שמלמעלה למטה), ולא ענין הראי', מ"מ, ע"י רשב"י נעשה פתיחת הצינור (כידוע הענין דפתח כו'⁶⁹) לכל ישראל, שגם אצלם יהי' שייך ענין זה. וכפי שמצינו עד"ז בנוגע להבנה בתורה, שהב"י טרח ויגע עד שבא על פי' איזה מאמר, ואח"כ שמע אותו פי' מאחרים, ונצטער, ואמר לו האריז"ל אתה פתחת הצינור⁷⁰. ועד"ז מצינו אצל הרב המגיד⁷¹, שכשנפלה לו איזה השגה במוחו הי' נוהג לאומרה בפה, אף שלא יבינו השומעים כ"כ, שהי' מדברה רק כמו בפני עצמו, והטעם לזה הוא בכדי להמשיך את ההשגה שנפלה לו בזה העולם, ואז יוכל אחר בסוף העולם להשיגה כו' מאחר שכבר נמשכה בעוה"ז. ועד"ז פעל רשב"י אצל כל ישראל, לא רק אלו שתורתם אומנותם,

67) ראה שבת יא, א.

68) ואתחנן ד, א.

69) ראה סו"ה כי כאשר השמים החדשים תרע"ח.

70) כתר שם טוב סרנ"ו.

71) מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תסד.

61) תענית ז, א.

62) תו"א תצוה פב, ד.

63) ראה לקו"ת בהר מא, ג. סה"מ תרל"ב

ח"א ע' קלא.

64) ואתחנן ג, כג ובפרש"י.

65) לקו"ת ואתחנן ג, א"ג.

66) ואתחנן שם, כז.

אלא גם אלו שעיקר עבודתם היא להתעסק בעניני העולם, שגם אצלם ויכול להיות ענין ההמשכה ע"י התורה באופן דמלמעלמ"ט, גם קודם זיכוך התחתון. אלא, שאצל אלו שתורתם אומנותם נפעל ענין זה באופן פנימי, ואצל כל שאר בניי נפעל ענין זה באופן מקיף עכ"פ, אבל באופן שגם המקיף נמשך ופועל בפנימיות, כמבואר במ"א⁷². וכן גם בנוגע לפעולה באופן של ברכה (ולא באופן של תפלה), שהיא בדרך ציווי (כנ"ל ס"ב), שגם ענין זה שייך לכל אחד מישראל, מבלי הבט על מעמדו ומצבו (כמו ברכת כהנים, שמבלי הבט על מעמדו ומצבו של הכהן, הנה להיותו מזרע אהרן יש לו הכח דברכת כהנים), והיינו, שבכחו של כל אחד מישראל לברך את רעהו, וכמו בהתוועדות חסידית, כידוע⁷³ הפתקא אשר משמי שמיא נחיתא כו', שבכחה של התוועדות חסידית לפעול יותר מפעולתו של מלאך מיכאל, בנוגע לרפאות חולים (כהסיפור בזה), וכיו"ב, ועד"ז בכל עת מצוא שמזדמן לברך איש הישראלי, ובודאי פועלת הברכה את פעולתה⁷⁴. וכללות הענין בזה, שפעולת רשב"י בתורה היא כמו פעולתו של משה רבינו, שהתורה נקראת על שמו, כמ"ש⁷⁵ זכרו תורת משה עבדי, שנקרא רעיא מהימנא⁷⁶, ועד"ז אתפשטותא דמשה שבכל דרא⁷⁷, ובפרט רשב"י שבכמה ענינים הי' כמו משה⁷⁸, שענינו הוא לפעול בכל אחד מצאן מרעיתו, כל אחד ואחד מישראל, ולכן לומדים בתורה, לשון הוראה⁷⁹, גם אודות הענינים הנפלאים של רשב"י, כיון שעל ידו נעשו שייכים לכל ישראל, עכ"פ בדרך מקיף, ועד שגם מאמרו של רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין⁸⁰, עד מלכא משיחא⁸¹, שייך לכל אחד מישראל.

ו) ויש לקשר כל הנ"ל עם ל"ג בעומר. והענין בזה, דהנה, ל"ג בעומר הוא בספירת הוד שבהוד, שלהיותו גמר עיקרי המדות (שהרי ספירת היסוד ענינה שכוללת את כל הספירות שלפנ"ז בשביל להשפיע להמקבל, וספירת המלכות ענינה קבלת ההשפעה, והו"ע הציור של המקבל

72) ראה גם המשך תרס"ו ע' קכט ואילך.
 73) אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תיב ואילך.
 74) ראה גם שיחת ליל שמח"ת תשד"מ סכ"ב ואילך. שיחת ש"פ בראשית (ב) סי"ג (התוועדויות ח"א ס"ע 314 ואילך. ע' 367 ואילך).
 75) מלאכי ג, כב. ראה שבת פט, א. נג, ב.
 76) זרה ח"א קו, א. ח"ב קנו, א. קצג, ב. ח"ג כז, ב (רע"מ). ובכ"מ.
 77) תקו"ז תס"ט (קיב, א. קיד, א).
 78) ראה סד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תיט ואילך). ועוד.
 79) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. וראה זח"ג נג, ב.
 80) סוכה מה, ב.
 81) ב"ר פל"ה, ב. שמור פ"א, טז.

שבשבילו היא ההשפעה, ובחי' המקבל עצמו), נשלמת בו עיקר העבודה דספירת העומר⁸², שענינה המשכת המוחין במדות⁸³, שלכן סופרים מ"ט יום, דהיינו, ז' מדות כפי שכל מדה כלולה מז', והרי התכללות המדות היא ע"י המשכת המוחין, ועי"ז נמשכת ומתגלה הבחי' שלמעלה ממוחין, שזהו"ע שער הנו"ן דבינה. וכידוע בפירוש מ"ש⁸⁴ תספרו חמשים יום, דלכאורה, הרי סופרים רק מ"ט יום, אך הענין הוא, שע"י ספירת מ"ט יום נמשך גם שער הנו"ן⁸⁵. ולכן היתה בל"ג בעומר הסתלקות הרשב"י, כידוע⁸⁶ שבעת הסתלקותו השיג בחי' שער הנו"ן דבינה, כמו משה רבינו שכל ימי חייו לא השיג אלא בחי' מ"ט שערי בינה⁸⁷, ובעת הסתלקותו השיג בחי' שער הנו"ן, וכמ"ש⁸⁸ ויעל משה גו' אל הר נבו, נו"ן בוי" (כתורת הרב המגיד⁹⁰), והיינו, לפי שבל"ג בעומר, הוד שבהוד, נשלם עיקר הענין דספירת העומר, שע"יז באים לגילוי שער הנו"ן, כנ"ל. וזהו גם מה שאמר רשב"י בעת הסתלקותו בל"ג בעומר בחד קטירא אתקטרנא כו'⁹¹, שהו"ע התקשרות הנשמה בבחי' סתים דקוב"ה ע"י בחי' סתים שבתורה, שזה הי' כל ענינו של רשב"י לגלות פנימיות התורה, וביום הסתלקותו היא העלי' בעצם מדריגתו כו', וענין זה הי' בל"ג בעומר, שאז נשלם המשכת המוחין, ומאיר בחי' אוא"ס שבחכמה, שזהו"ע פנימיות התורה, פנימיות ועצמות החכמה שבה שורה עצמות א"ס⁹². ולכן, ל"ג בעומר הוא כמו מ"ת בחג השבועות (לאחרי שנשלמה ספירת העומר), אלא שבחג השבועות הי' מ"ת דתורה הנגלית, ול"ג בעומר הוא מ"ת דפנימיות התורה⁹³.

ובכל זה ניתוסף יותר בדורות האחרונים, כמ"ש רבינו הזקן באגה"ק סי' כ"ו (שזוהי הגימטריא דשם הוי') שכל חכמת הקבלה היתה נסתרה בימיהם ונעלמה מכל תלמידי חכמים, וגם רשב"י אמר בזוה"ק שלא ניתן רשות לגלות רק לו ולחביריו לבדם, ודוקא בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה, ויתירה מזה, כמ"ש בתקו"ז⁹⁴ כמה ב"נ

82 (ראה סידור (עם דא"ח) שער הל"ג בעומר דש, א.	88 (ברכה לד, א.
83 (ראה גם ד"ה להבין ענין ספירת העומר תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' רנט ואילך).	89 (ספר הליקוטים להאריז"ל ואתחנן ג, כו.
ד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' רצא ואילך).	90 (הובא בלקו"ת שם.
84 אמור כג, טז.	91 (זח"ג רפח, א.
85 (ראה לקו"ת פרשתנו יב, א ואילך.	92 (סד"ה להבין ענין הילולא דרשב"י הנ"ל (סה"מ תרע"ח ע' רצה). וראה גם סד"ה וספרתם לכם תרס"ו (ע' ריט).
86 (המשך והחרים פנ"ג.	93 (מקומות שבהערה הקודמת.
87 (ראה ראש השנה כא, ב.	94 (תיקון ו' בסופו.

לתתא יתפרנטון מהאי חיבורא דילך כו' בדרא בתראה כו', וכמבואר במפרשי הזהר⁹⁵ שיתפרנטון (מלשון פרנסה, מזון) היינו שפנימיות התורה באה באופן של הבנה והשגה, שזה נעשה ע"י תורת חסידות חב"ד, שעל ידה באה פנימיות התורה וחודרת בחכמה בינה ודעת, וכיון שדעת הוא מפתחא דכליל שית⁹⁶, הרי זה נמשך וחודר בכל המדות, ועד למחשבה דיבור ומעשה, כפיך ובלבבך לעשותו⁹⁷, באופן שקרוב אליך הדבר מאד⁹⁸. ומזה מובן, שעתה נקל יותר לפעול ההמשכה למטה ע"י ענין התורה, ללא טירחא וללא עגמת נפש וכו', אלא כפי שהי' אצל רשב"י, שכאשר הודיעו לו שצריך עלמא למיטרא, פעל זאת מיד כו', וכנ"ל (ס"ג) שזהו לפי שענינו הי' גילוי פנימיות התורה כו', ועל ידו הרי זה נמשך לכל ישראל, ע"י עסקם בפנימיות התורה.

ועי"ז זוכים לגאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל (ס"א) דיפקון בי' מן גלותא ברחמים, וכמ"ש בתקו"ז הנ"ל ובגינא וקראתם דרור בארץ גו⁹⁸, וכהבטחת מלך המשיח להבעש"ט⁹⁹ שכאשר יפוצו מעינותיך חוצה אזי אתי מר, מלכא משיחא, ואז יהי' אמיתית ושלימות הגילוי דפנימיות התורה, בתורתו של משיח, שעז"נ¹⁰⁰ ישקני מנשיקות פיהו, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

98) בהר כה, יו"ד.
99) אגה"ק דהבעש"ט — נדפסה בכתר שם טוב בתחילתו. ובכ"מ.
100) שה"ש א, ב ובפרש"י.

95) כסא מלך שם. וראה גם הקדמת הרה"ו לשער ההקדמות.
96) ראה זח"ב קעז, רע"א. לקו"ת ואתחנן ו, ד.
97) נציבים ל, יד. סה"מ תרפ"א ס"ע שכג.